

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., проф.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

Рис. 2 – Ознаки стандартів персонального бренду [6]

З огляду на вищезазначене, можна зробити висновок, що питання щодо успішного формування персонального бренду менеджера, як складової його професійної компетенції, потребують подальшого вивчення.

Література

1. Безрукова Н.В., Свічкарь В.А. Особливості бренд-менеджменту в транснаціональних корпораціях. Електронне наукове фахове видання Ефективна економіка. – 2014. – Вип. 2.
2. Котлер Филип. Стратегический менеджмент по Котлеру. Лучшие приемы и методы. – М.: АльпинаПаблишер, 2016. – 144 с.
3. Самые дорогие бренды мира по версии Mill ward Brown // Энциклопедия брендов. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.brandreport.ru/samye-dorogie-brendy-mira-po-versii-millward-brown>
4. Іваницька С.Б., Галаліда Т.О., Толочий Р.М. Впровадження європейських методик тайм-менеджменту в Україні [Текст]. Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018. – № 21. – С. 288-292.
5. Peters T. The Brand Called You. – 1997. <https://tompeters.com/2013/09/brand-you/>
6. Бренд-менеджмент: теорія і практика.-навч. посібник / укл.: І.В. Стругинська. – Тернопіль: Прінт-офіс, 2015. – 204 с.
7. Штовба О.В. Товарний брендинг в маркетинзі та комунікативному менеджменті: навчальний посібник – Вінниця: ВНТУ, 2014. Електрон. ресурс. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/280873566_Tovarnij_brending_v_marketin

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

**Корсікова Н.М., к.е.н., доцент, Левчук Ю.С., ст. викладач
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Історія управлінської думки України часів раннього та класичного середньовіччя пов'язана з добою Київської Русі – першої держави на українській етнічній території. Одним із головних писемних джерел для дослідження економічної думки доби Київської Русі є літописне зведення «Повість минулих літ» – монументальний історіографічний і літературний документ початку XII ст. (1110 р) [1]. Система управління в Київській Русі у дофеодальний період характеризувалась так званою десятиковою системою управління, що була своєрідною військово-адміністративною системою – князь, приєднуючи слов'янські землі, залишав у них частину дружини (десять, сто, тисячу воїнів) і наділяв воєначальників (тисяцьких, соцьких, десяцьких) адміністративними і фінансовими функціями – наводили порядок у місті, придушували опір місцевого населення, допомагали збирачам данини, а

також почали здійснювати торгівельні, поліційні, військові функції – керували військовими силами території, якою управляли; а з розвитком князівської юрисдикції – і судово-адміністративні функції.

З розвитком феодалізму виникає друга система правління Київської Русі – двірсько-вотчинна, при якій не розмежовуються органи державного управління та управління особистими справами князя – все управління здійснює двір князя (чи вотчина боярина) – кожен, хто входив до князівського двору (боярської вотчини) і відав якоюсь сферою господарства чи був близьким прислужником господаря, міг з його дозволу виконувати також, крім безпосередніх обов'язків при дворі (вотчині), державні функції. Окремими галузями князівського господарства управляли особливі придворні чини, так звані міністеріали.

Серед характерних ознак системи управління того часу можна виділити: розвинутий поділ праці, що виражався насамперед у відокремленні ремесла й торгівлі від сільського господарства, диференціації міського населення; розвивалося й управління не тільки сільськогосподарським, а й ремісничим виробництвом, а також торгівлею; у кожній сфері громадського життя й виробництва, на кожному їх рівні виникали апробовані практикою відповідні поняття, уявлення, пропонувалися поради, як побудувати взаємовідносини керівника і підлеглих. Вони передавалися як по горизонталі, так і від покоління до покоління, фіксувалися у різноманітних писаннях.

Біля витоків української управлінської науки ІХХ століття стоїть всесвітньо відомий економіст Михайло Іванови Туган-Барановський [2]. Він опублікував низку праць, у яких розкрив зміст людських інтересів та мотивацій. В статті «Психологічні фактори суспільного розвитку» було обґрунтовано значення соціальних і психологічних чинників в економічному розвитку. Задовго до формування школи людських стосунків та поведінських наук М. Туган-Барановський сформулював групи потреб, або внутрішніх збудників, які змушують людей діяти так, а не інакше. Наприкінці життя М. Туган-Барановський затіявся практичною управлінською діяльністю на посаді міністра фінансів Української Народної Республіки та голови Центрального кооперативного комітету.

Засади розвитку місцевого самоврядування описано у працях іншого українського вченого – Миколи Петровича Яснопольського [3], видатного українського економіста, статистика і фінансиста, який був засновником першої у світі школи «територіальної фінансової економетрії». М. Яснопольський уперше сформулював положення, що загальні заходи економічної політики держави не можуть забезпечити однорідності розвитку окремих територій. Учений зазначав, «велике різноманіття економічних та інших умов різних частин держави викликають у них зовсім неоднакові наслідки від одного і того ж загальнодержавного заходу».

Важливе місце у розвитку світової управлінської науки посідають праці українського вченого Євгена Євгеновича Слуцького [4]. Усебічний розвиток Є. Слуцького, оригінальність його мислення виявилися в опублікованій 1926 р. всесвітньо відомій праці «Етюд до проблеми будування формально – праксеологічних засад економіки». Ця праця стала головною у формуванні нової науки праксеології – науки про організацію та управління будь-якою людською діяльністю з метою її оптимізації та підвищення її ефективності.

На початку 20-х років у колишньому СРСР розпочато активну розробку тієї частини теорії Тейлора, яка була пов'язана з науковою організацією праці (НОП) та охоплювала три головні взаємопов'язані напрями: теорію трудових рухів у виробничих процесах і організацію робочого місця; методику раціонального виробничого навчання; теорію управлінських процесів. Головним задумом концепції були не просто пошуки раціональних трудових рухів, раціональної організації робочого місця, цеху та підприємства. Важливо було віднайти методи активізації здібностей працівника. Ключ до впровадження цього завдання полягав у розробці спеціальної методики виробничого навчання, яка стала наріжним каменем усієї техносоціальної концепції.

Наприкінці 20-х років в управлінській науці сформувався напрям, який увійшов у літературу як виробниче трактування управлінських процесів – управління розуміється як суто техніко-технологічний процес, що складається із розпорядничих, контролюючих, регулювальних у широкому розумінні слова дій, який треба розглядати як такий, що не відрізняється від процесу власне виробничого. Самостійним об'єктом дослідження стали методи управління, зокрема адміністративно-розпорядчі та економічні: внутрішньозаводське планування, диспетчеризація й облік виробництва, організація робочих місць, дільниць, цехів.

Значну увагу в період адміністративно-командної економіки приділяли ролі держави в економічному процесі, формували основи форм і методів державного централізованого управління економікою. Але на рівні підприємств науковці займались вирішенням лише часткових, прикладних проблем управління, удосконалюючи організаційні структури і форми, методологію розробки управлінських рішень, форми організації стимулювання праці, методи планування і прогнозування, технологію, техніку й організацію процесів управління. В Україні наукові дослідження проблем управління того часу тісно пов'язані з іменем Ф. Дунаєвського, засновника і директора Харківського всеукраїнського інституту праці (ХВП) [5]. Центральною у теоретико-методологічних узагальненнях Ф. Дунаєвського стала концепція «адміністративної ємності», під якою вчений розумів здатність керувати певною кількістю осіб. Співробітники ХВП також теоретично обґрунтували і розробили методику професійного відбору й оптимального розставлення людей, яку високо оцінили за кордоном.

Період запровадження економічних реформ у 60-х роках характеризувався розвитком математизації наукових досліджень у галузі управління народним господарством, розвитком економіко-математичного моделювання. Загальноновизнаним лідерами у цій галузі стали вчені Інституту кібернетики АН України. Різноманітні наукові пошуки в галузі управлінської діяльності сформували в Україні наукову школу з проблем системного підходу до управління. Цей напрям започаткував в Україні академік С. Ямпольський [6], який присвятив свої дослідження різним аспектам прискорення науково-технічного прогресу, механізму комплексного управління, наскрізного комплексного проектування нової техніки та ін.

Серед українських учених-управлінців цього часу провідне місце посідав В. Глушков [7], автор фундаментальних праць у галузі кібернетики, математики і обчислювальної техніки, ініціатор і організатор реалізації науково-дослідних програм створення проблемно-орієнтованих програмно-технічних комплексів для інформатизації, комп'ютеризації і автоматизації господарської і оборонної діяльності країни – глава наукової школи кібернетики.

У 60-ті роки тут започатковано дослідження соціальних проблем в управлінні. Очолив цей напрям один з піонерів соціологічної науки в Україні Л. Олесевич [8]. У 1967 р. опубліковано Львівську методику розробки комплексного перспективного плану колективу промислового підприємства, яку визнано в межах офіційної управлінської доктрини. Згодом розроблено методичні рекомендації і плани економічного і соціального розвитку адміністративних районів, міст, що започаткувало цілісну систему соціального планування. Дослідження українських вчених з названої проблематики було втілено у «Програмі переходу Української РСР до ринкової економіки», затвердженій Верховною Радою УРСР 1990 р.

Практику розвитку систем управління в Україні в останні роки можна розділити умовно на три напрями: – менеджментом здорового глузду – практично інтуїтивний підхід до прийняття управлінських рішень; професійний ринковий менеджмент – внесений представниками західних фірм, що з'явилися на українському ринку. Вони принесли з собою не тільки західну культуру, а й новітню технологічну базу менеджменту, яка доволі міцно вкоренилась у ділових організаціях України; стиль управління, властивий адміністративно-командній системі, чиї представники часто і до сьогодні займають провідні позиції в системі управління компаніями. Відповідно, сьогодні вітчизняна модель менеджменту потребує одночасного вирішення трьох взаємопов'язаних проблем: макроекономічних змін у

суспільстві; формування нового управлінського мислення керівників; розробки наукової бази менеджменту.

Література

1. Нестор Літописець Повість минулих літ. <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=13465>
2. Горкіна Л.П. Туган-Барановський Михайло Іванович *Енциклопедія історії України*: у 10 т. / редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. – К.: Наук. думка, 2013. – Т. 10 : Т. Я. С. 172. 784 с. ISBN 978-966-00-1359-9
3. Небрат В. Микола Яснопольський – основоположник територіальної фінансової економетрії // *Регіональна економіка*. – 2006, – №1. – С. 247–257.
4. Горкіна Л.П. Слуцький Євген Євгенович. *Енциклопедія історії України* : у 10 т. / редкол. : В.А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. – К.: Наук. думка, 2012. – Т. 9. – 944 с. ISBN 978-966-00-1290-5.
5. Пшинка Г.В. Роль наукової спадщини Р. Дунаєвського в розвитку менеджменту в Україні. *Філософські науки*. – 2016. – № 5. – С 23-28.
6. Мініна І.С. Економічні дослідження академіка С.М. Ямпольського. *Питання історії науки і техніки*. – 2016. – № 3. – С. 42-47.
7. Академик В.М. Глушков – пионер кибернетики / Составитель В.П. Деркач. – К.: Юниор, 2003. – 384 с.
8. Вовканич С. Творчий внесок Л. Олесевича як віддзеркалення розвитку соціологічної науки в Україні. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2017. – № 2. – С. 175-184.

MEDICAL SECRET AS AN IMPORTANT COMPONENT OF HUMAN SOCIAL PROTECTION IN THE CONDITIONS OF THE COVID-19

¹Muzhailo V.D. Associate Professor of Management and Logistics

²Muzhailo S.V., higher education seeker

¹Odessa National Academy of Food Technologies

²National University «Odessa Law Academy»

Pandemic COVID-19 – the first in the latest history case, when a purely biological factor has gained practically independent life in the social plane and revealed a superfluous effectiveness in influencing political, legal, socio-economic sphere, intergovernmental relations and lives of ordinary citizens.

Due to the combination of direct biological influence of the Covid-19 and network «informationspandemie» «coronavirus», the Global Human Community in March 2020 was immersed in a deep systemic crisis. This crisis is not a «classic» epidemic or economic crisis. Because of its unique character, the introduction of a special term «coronacrisis» is substantiated. This crisis changes the standards of the basic «players» of economic and social space. In turn, behavioral changes lead to unexpected reactions to the lever of economic policy, change the competitive environment and can become a major factor in further post-crisis depression [1].

It should be noted that because of the establishment of quarantine, lockdown and other adaptive anti-epidemiological measures on the territory of Ukraine, the issues of citizens' awareness of them, in accordance with the current legislation, rights in the medical sphere (as direct consumers of medical services), namely the right to secrecy on the state of their health, now becomes especially relevant.

The Constitution of Ukraine states that it is not allowed to collect, storage, use and disseminate confidential information about a person without its consent, except in cases specified by law, and only in the interests of national security, economic well-being and human rights. Also,

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
Агеєва І.М.....	298
РОЛЬ ЗАКОНУ «ІНФОРМОВАНOSTІ-ВПОРЯДКОВАНOSTІ» У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	
Агеєва І.М., Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.....	300
ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Асауленко Н.В.....	301
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПЛАНУВАННЯ – СКЛАДОВІ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ХАРЧОВИХ ТА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л., Леонова Л.Є.....	303
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Брюшкова Н.О.....	305
ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СПЕЦИФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ ЗАХОДАМИ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.....	307
ПІДХОДИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	
Дурбалова Н.І.....	309
ПЕРСОНАЛЬНИЙ БРЕНД МЕНЕДЖЕРА, ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	
Козак К.Б., Гамурар І.О.....	310
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ	
Корсікова Н.М., Левчук Ю.С.....	312
MEDICAL SECRET AS AN IMPORTANT COMPONENT OF HUMAN SOCIAL PROTECTION IN THE CONDITIONS OF THE COVID-19	
Muzhailo V.D., Muzhailo S.V.....	315
УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ І ЕФЕКТ ФРЕЙМІНГУ	
Пурцхванідзе О.В., Колеснікова К.С.....	318
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ	
Ринкова А.А.....	319
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ	
Савенко І.І., Седіков Д.В.....	320
ІННОВАЦІЙ – ШЛЯХ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛЮДСТВА ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ	
Савенко І.І., Седікова І.О.....	322
ВПЛИВ ФАКТОРІВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА РІВЕНЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ	
Удовиня О.Ф.....	324
ЗЕРНОЗБЕРІГАЮЧА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ	
Ткачов В.А.....	326

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ: ЗМІНИ ТА НОВОВВЕДЕННЯ	
Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.....	328
ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б., Іванченков В.С.....	330
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ: ПІДХОДИ, ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ	
Іванченкова Л.В.....	332
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Баранюк Х.О.....	334
АНАЛІЗ, ОБЛІК ТА АУДИТ ЯК СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ПЕРСИСТЕНТНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	
Купріна Н.М.....	336
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА І ДОСТУПНІСТЬ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
Євтушевська О.О.....	338
СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЇ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ І ДОХОДУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ)	
Ощепков О.П., Магденко С.О.....	339